

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه بازرگانی

شماره: ۱۷۰۴۹
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱
ساعت: ۰۶:۳۵
فوریت: آتی
پیوست: ندارد
طبقه بندی:

جناب آقای ضیغمی

معاون محترم وزیر و رئیس سازمان توسعه تجارت

موضوع: ضوابط صادراتی محصولات فرعی جنگل و مرتع

با سلام و احترام

تولید: شبکه پیام دولت دریافت شد
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱
ساعت: ۱۴

بازگشت به نامه شماره ۲۴۳۹۶۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱/۱۵ دفتر مقررات صادرات و واردات آن سازمان موضوع رونوشت نامه شماره ۱۴۰۲/۱۵۹۱۷۷۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۸ دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران به استحضار می رساند برابر مفاد بخشنامه شماره ۱۴۰۲۳۳۰۹۶/۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور موضوع نامه شماره ۱۴۰۳۱۱۵۸/۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱/۲۰ دفتر امور مراتع سازمان مذکور، ضوابط صادرات محصولات (فرآورده‌ها) فرعی جنگل و مرتع به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

۱- اقلام غیرمجاز جنگلی و مرتعی برای صادرات (صادرات ممنوع):

شقاقل، پرسیاوشان، زیره سیاه، اشنیان "شقار"، کرفس وحشی و کوهی (کلوس)، خزه، مرزه خوزستانی، گل بنفشه، کشمش کولی، سنبل الطیب، مهر خوش، چله داغی، سورنجان، قره‌قات، بیابان، سرخدار، شمشاد، شقایق ایرانی، انواع لاله‌ها، سوسن چهل چراغ، سنبل خوزستانی، انواع قارچ خوراکی برداشت از جنگل مانده دنیلان سیاه، سیر کوهی (والک)، گز عافی، ریشه و پوست درختان و درختچه‌های جنگلی، ریزوم ثعلب، ریشه کوکب، ریشه حتمی، ریشه کاسنی، ریشه ریواس وحشی، ریشه چوبک، ریشه روناس، خاس، ریشه زنبق وحشی، ریشه کوکب وحشی، ریشه شیرین بیان مرتعی، ریشه سریش، برگ مورد، بن سرخ، پیاز و گل لاله سرنگون، گل اروانه، پیاز گل نرگس، بذر جاشیر خوراکی، ازجای کامل درختچه‌های گز، مان شوکه، گز روغنی، خاک و خاکبرگ جنگلی، زغال و هیزم.

۲- اهم اقلام مجاز مشروط صادراتی جنگلی و مرتعی:

گلپر، اسپند، خارشتر (ترنجبین)، شیرخشت، فرنجمشک، مریم نخودی، چماز، گز شهداد، بیدخت، انچوپک، گل نمدار، درمنه، افسنتین، برنجاسب، علف گاو زبان، گل نرگس، گز خوانسار (گز انگبین)، آویشن شیرازی، کاکوتی، آنگوزه تلخ، آنگوزه شیرین، همیشهک، انواع سرخس بال عقابی، عشقه، کوله خاس، ترکه ارغوان، باریجه، کتیرا، وشاء، شکر تیغال، انزروت، کاپاریس (لگجی)، علف چای، گل بومادران، گل کاسنی، گل گندم، قدومه شیرازی، بارهنگ، بابونه، شاتره، موسیر (برداشت از مراتع)، کنگر، انواع قارچ خوراکی (دنیلان سفید، قهوه‌ای و قرمز برداشت شده از مراتع)، مستکی، سرشاخه آویشن دزئی، سرشاخه آویشن برگ باریک، سرشاخه آویشن کرمانی، اندام هوایی ریواس، صمغ طبیعی بنه (سقز)، صمغ طبیعی درختان بادام و گیلاس جنگلی (زدو)، برگ کنار، برگ اکالیپتوس، میوه محلب، میوه روناس، میوه ناخنک (کلیل الملک)، میوه بادام جنگلی (کوهی)، میوه زرشک وحشی (جنگلی)، میوه نسترن وحشی، میوه بنه و بلوط، مازوج (گال بلوط) پسته جنگلی، سماق، گردو جنگلی، فندق جنگلی، تخم مرو،

نشانی: تهران خیابان مصلحان پل میدان ولیعصر (عج) وزارت جهاد کشاورزی طبقه هشتم کد پستی: ۱۵۹۳۴۱۶۱۱۱ تلفن: ۲۲۵۴۴۸۰۰

دبیرخانه مرکزی

شماره: ۲۵۴۱۴۵۲

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه بازرگانی

شماره: ۱۷۰۴۹
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱
ساعت: ۰۶:۳۵
فوریت: آنی
پیوست: ندارد
طبقه بندی:

مصطکی، زالزالک، اسفناج وحشی، گلابی وحشی، سیب وحشی، نشت، بذر باریجه، بذر آغوزه، چاشور، میوه خارخاسک و سایر محصولات مرتعی و چنگلی.

شایان ذکر است صادرات محصولات مجاز مشروط (ارقام مندرج در بند ۲ این بخشنامه) با رعایت چارچوب بخشنامه‌ها و ترتیبات داخلی وزارت متبوع با تایید سیستمی نماینده دفتر توسعه صادرات این معاونت در سامانه EPL انجام شده و کارشناسان استانی و شهرستانی زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی هیچگونه مداخله‌ای در فرآیند صادرات آنها نخواهند داشت.

احمد خانی نوذری
~~معاون توسعه بازرگانی~~

رونوشت:

- جناب آقای نوبخت- معاون محترم وزیر و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور- جهت استحضار
- سرکار خانم یاقری زمردی- مدیرکل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران- جهت استحضار
- جناب آقای شامانی- مدیرکل محترم دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران- جهت استحضار
- جناب آقای بهزاد- مدیرکل محترم دفتر امور مراتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور- جهت استحضار
- جناب آقای آذین- مدیرکل محترم دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی- جهت اطلاع
- جناب آقای جاهدی- سرپرست محترم دفتر توسعه صادرات- جهت اطلاع

شماره: ۲۴۳۹۶۰۰

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۵

پیوست: دارد

سال جهش تولید یا مشارکت مردم

سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت برنامه ریزی و مقررات
دفتر مقررات صادرات و واردات
مدیرکل

جناب آقای آذین

مدیر کل محترم دفتر مقررات استandarدهای بازرگانی
وزارت جهاد کشاورزی

موضوع: ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی)

باسلام و احترام

پیرو نامه شماره ۶۰/۲۲۸۳۶۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲، به پیوست تصویر نامه شماره ۱۴۰۲/۱۵۹۱۷۷۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ دفتر صادرات گمرک ایران در خصوص ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی) ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید با توجه به مکاتبات متعدد گمرک ایران در این خصوص، موضوع بررسی و نتیجه را به این دفتر جهت اقدامات بعدی اعلام نمایند.

نوگس باقری زمردی

رونوشت:

جناب آقای احمدی-معاون محترم برنامه ریزی و مقررات جهت استحضار
دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران-بازگشت به نامه فوق الذکر جهت اطلاع

دفترخانه مرکزی
وزارت جهاد کشاورزی
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۸
شماره ثبت: ۵۸۲۰

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۸/۱۰

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماتیک

تولید دانش بنیان، اشتغال آفرین

سرکار خانم باقری

مدیر کل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت

باسلام،

بازگشت به نامه شماره ۶۰۱۶۶۸۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۲ متضمناً به نامه شماره ۱۴۰۰/۵۱۰/۴۲۴۶ دفتر مقررات استاندارد های بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی و صنایع آن در خصوص ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی) در سال ۱۴۰۰ با عنایت به عدم تعیین تکلیف وضعیت ضوابط یادشده برای سال جاری و با توجه به ابهامات گمرکات اجرایی در خصوص نحوه اقدام در این خصوص (از جمله مکاتبه شماره ۱۴۶۴۷۲ مورخ ۱۴۰۱/۸/۹ گمرک بندر شهید رجایی)، خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به مورد بررسی و از نتیجه اقدام این دفتر را جهت انعکاس مطلع نمایند.

علی اکبر شامانی
مدیر کل دفتر صادرات

از طرف سید محمد تقوی

رونوشت:

- گمرک محترم بندر شهید رجایی بازگشت به نامه یادشده احتراماً جهت آگاهی
- واحد صادرات غیر نفتی جهت پیگیری

وزارت امور اقتصاد و دارایی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۱/۱۳۷۷۴۰۷

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۱۹

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماسیون

تولید دانش بنیان، اشتغال آفرین

سرکار خانم باقری

مدیر کل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت

با سلام،

پیرو نامه شماره ۱۴۰۱/۱۱۴۹۰۵۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ در خصوص ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی) در سال ۱۴۰۰ با عنایت به عدم تعیین تکلیف و ضوابط یادشده برای سال جاری و با توجه به ابهامات گمرکات اجرایی در خصوص نحوه اقدام در این خصوص، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال پاسخ تسریع نمایند.

علی اکبر شامانی
مدیر کل دفتر صادرات
از طرف آقای سید محمد تقوی

درویش

- گمرک محترم بندر شهید رجایی پرو درویش نامه صادراتی، جهت آگاهی
- واحد صادرات خیرفتی جهت پیگیری

شماره : 60/228363

تاریخ : 1401/09/22

پیوست : ندارد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنعت، معدن و تجارت

بسمه تعالی

جناب آقای آذین

سرپرست محترم دفتر مقررات صادرات و استانداردها، بازرگانی

وزارت جهاد کشاورزی

موضوع : ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مراتع

باسلام و احترام؛

به پیوست تصاویر فاعله همای شماره ۱۴۰۱/۱۳۷۷۴۰۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۹ و شماره ۱۴۰۱/۱۱۴۹۰۵۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ دفتر صادرات گمرک ایران در خصوص عدم تعیین تکلیف وضعیت ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مراتع برای سال جاری ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمائید موضوع بررسی و نتیجه را جهت اقدامات بعدی به این دفتر اعلام نمایند. ۲۶۸۰۵۳۹.

ترکیب باقری زهردی

مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات

رونوشت :

- ✓ جناب آقای احمدی سرپرست محترم معاونت مقررات و برنامه ریزی سازمان توسعه تجارت ایران جهت استحضار
- ✓ دفتر صادرات گمرک ایران بازگشت بد شده فوق جهت اطلاع
- ✓ دفتر مقررات صادرات و واردات
- ✓ گروه مجرای مقررات (حائمی)
- ✓ دبیرخانه

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسته نعلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۵۹۱۷۷۸

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸

پیوست: ندارد

مهار توزیع، رشد تولید

سرکار خانم باقری

مدیرکل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران

توسط شبکه پیام دولت دریافت شد
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸
ساعت: ۱۳

پیگیری چهارم

بالمثل

پیرو نامه های منتهی به شماره ۱۴۴۴۲۹ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۰ و ۱۶۸۷۲۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ در خصوص ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی) با عنایت به عدم تعیین تکلیف وضعیت ضوابط یادشده برای سال جاری و با توجه به ابهامات گمرکات اجرایی و مکاتبات متعدد در خصوص نحوه اقدام در این خصوص، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال پاسخ تسریع نمایند.

مرکز بازرگانی و مقررات صادرات و واردات
سازمان توسعه تجارت ایران
شماره: ۲۰۲۳۷۱۵
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۱۱

علی اکبر سامانی
مدیرکل دفتر صادرات
از طرف: رضا صادقی

و بدوشت

- جناب آقای مهندس آذری مدیرکل محترم دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی، احتراماً پیرو نامه شماره ۶۰/۲۲۸۳۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ در مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران جهت آگاهی و دستور بررسی لازم.
- گمرک محترم ارومیه بازگشت به ارجاع شماره ۱۴ شماره نامه ۱۶۸۰۲۹۲۸ و پیرو رونوشت نامه صدرالاشاره جهت آگاهی، ضمناً محض و وصول نتیجه بهاسخ لازم به آن گمرک ارسال خواهد شد.
- گمرک محترم بندر شهید رجایی پیرو رونوشت نامه صدرالاشاره جهت آگاهی، ضمناً محض و وصول نتیجه بهاسخ لازم به آن گمرک ارسال خواهد شد.
- واحد صادرات غیر نفتی جهت پیگیری.

مدیر کل محترم منابع طبیعی و آبخیزداری استان...

موضوع: ابلاغ سیاست ها و ضوابط حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه، بهره برداری و صادرات محصولات (فرآورده ها)

فرعی جنگل و مرتع

سلام علیکم،

احتراماً، به استناد ماده ۲ و تبصره ۷ قانون اصلاح ماده (۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۷۶/۰۱/۱۷ و قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (ماده ۲۵ مکرر و تبصره های ذیل آن) در راستای سیاست های سازمان در بهره برداری اصولی از رویشگاه های جنگلی و مرتعی کشور و با توجه به استعداد و توان اکولوژیکی جنگل ها و مراتع در تولید محصولات فرعی و غیرچوبی و نیز ایجاد زمینه نظارت بر تولید و برداشت اصولی این محصولات در عرصه های منابع طبیعی و کنترل صادرات آن در چارچوب مقررات حاکم بر کشور، با جمع بندی نظرات کارشناسی بخش های مرتبط درون و برون سازمانی، بدینوسیله سیاست ها و ضوابط حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه، بهره برداری و صادرات محصولات (فرآورده ها) فرعی جنگلی و مرتعی به شرح ذیل ابلاغ می گردد:

۱- مبانی قانونی و اسناد بالادستی:

- ۱-۱- قانون ملی شدن جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷
- ۲-۱- قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۶/۰۵/۲۵ و اصلاحیه های بعدی آن
- ۳-۱- قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی مصوب ۱۳۷۱/۰۷/۱۲
- ۴-۱- قانون حفاظت و بهره برداری از ذخایر ژنتیکی کشور
- ۵-۱- سیاست های کلی سلامت ابلاغی رهبر معظم انقلاب مدظله العالی مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۱۸
- ۶-۱- سند ملی توسعه گیاهان دارویی و طب سنتی، مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، مصوب ۱۳۹۲/۰۴/۲۵ و نقشه راه اجرائی آن (۱۴۰۴-۱۳۹۵)
- ۷-۱- قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تنوع زیستی سال ۱۳۷۴
- ۸-۱- استاندارد ملی محصولات (فرآورده ها) ارگانیک (زیستی) گیاهان خودرو - آئین کار برداشت، شماره ۱۱۶۹۴ سازمان ملی استاندارد ایران چاپ اول سال ۱۳۷۱
- ۹-۱- قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳
- ۱۰-۱- قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور، مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱
- ۱۱-۱- قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳
- ۱۲-۱- قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (ماده ۲۵ مکرر و تبصره های ذیل آن) مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

۲- سیاست های فنی - اجرایی:

۱-۲- حفظ، احیاء، اصلاح و توسعه محصولات (فرآورده ها):

۱-۱-۲- گردآوری و برداشت محصولات (فرآورده ها) در مقیاس، مقدار و روشی انجام گیرد که استمرار تولید گونه ها و حفظ جمعیت آن ها تضمین گردد.

۲-۱-۲- ارزیابی وضعیت حفاظتی محصولات (فرآورده ها) و جمعیت آن ها و در صورت نیاز بازنگری اقدامات حفاظتی

۳-۱-۲- تهیه نقشه های بزرگ مقیاس گونه های هدف با بهره گیری از نقشه های پراکنش رویشگاه های گیاهان دارویی، صنعتی و خوراکی در سطح استان با همکاری مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی (با محوریت موسسه تحقیقات جنگل ها، مراتع کشور) و دانشگاه ها

۴-۱-۲- شناسایی گونه های منحصر به فرد یا در خطر انقراض در رویشگاه ها با هدف حفاظت و برنامه ریزی مدیریت با همکاری موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور

۵-۱-۲- ایجاد مناطق نمونه ترویجی احیاء و توسعه گیاهان هدف و اقتصادی در محدوده طرح های اجرایی و ایستگاه های تولید بذر و نهال

۶-۱-۲- تخصیص حداکثر ۲۰ درصد از سطح زیر کشت ایستگاه های تولید بذر و نهال براساس طرح مصوب به تولید نهاده هایی از قبیل بذر، نشاء، قلمه و نهال گونه های هدف

۷-۱-۲- رعایت حقوق جوامع محلی و بهره برداران عری و توانمندسازی آن ها در برداشت و گردآوری اصولی محصولات (فرآورده ها) و استفاده از دانش بومی در بهینه سازی فرآیند بهره برداری و فرآوری گیاهان دارویی و صنعتی و ایجاد زنجیره های تولید از طریق برقراری ارتباط برداشت کنندگان محصولات (فرآورده ها) و مجریان طرح ها با واحدهای صنعتی و اجرای تفاهم نامه های مقدمه فیما بین "دفتر امور مراتع"، "دفتر آموزش، ترویج و مشارکت های مردمی" به عنوان نمایندگان سازمان با "اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی" به شماره ۹۷/۱۲/۲۷-۹۷/۶۴/۴۴۲۱۰، با "کانون سراسری انجمن های صنفی کارفرمائی مرتعداران ایران" به شماره ۹۷/۱۲/۲۷-۹۷/۶۴/۴۴۲۱۱، با "اتحادیه سرانبری تعاونی های منابع طبیعی، آبخیزداری و کشاورزی کشور" به شماره ۹۸/۲/۲-۹۸/۶۴/۲۱۸۴ تأکید می گردد.

۲-۲- طبقه بندی اقلام محصولات (فرآورده ها) فرعی جنسی و مرتعی از نظر حفاظت، بهره برداری و صادرات:

با در نظر گرفتن میزان "شدت" بهره برداری از رویشگاه های جنگلی و شایستگی مراتع کشور و تأثیر شرایط اقلیمی و پدیده خشکسالی بر تولید محصولات (فرآورده ها) فرعی و غیرچوبی و نیز ایجاد زمینه کاهش برداشت محصولات (فرآورده ها) از عرصه های منابع طبیعی و رویشگاه های جنگلی و مرتعی، اقلام به شرح زیر طبقه بندی می شوند:

۱-۲-۲- اقلام غیرمجاز "ممنوعه":

گونه های ذیل جزو گونه های تهدید شونده، در حال انقراض و ذخایر ژنتیکی کشور محسوب گردیده و بهره برداری از آن ها در عرصه های منابع طبیعی مطلقاً ممنوع می باشد. ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان ها موظفند ضمن اطلاع رسانی عمومی به مجریان طرح های منابع طبیعی و متقاضیان بهره برداری و صادرات، از صدور مجوز بهره برداری و گواهی حمل و پذیرش درخواست صادرات این محصولات (فرآورده ها) خودداری نمایند که عبارتند از:

گونه‌های ذکر شده در ماده ۱ قانون حفظ و حمایت از ذخایر جنگلی و قانون حفاظت از ذخایر ژنتیکی کشور، شقایق، پرسیاوشان، زیره سیاه، اشنیاں "شقار"، کرفس وحشی و کوهی (کلوس)، خزه، مرزه خوزستانی، گل بنفشه، کشمش کولی، سنبل الطیب، مهر خوش، چله دغی، سورنجان، قره قات، بیلهر، سرخدار، شمشاد، شقایق ایرانی، انواع لاله ها، سوسن چهل چراغ، سنبل خوزستانی، انواع قارچ خوراکی (برداشت از جنگل)، سیر کوهی (والک)، گز علفی، ریشه و پوست درختان و درختچه های جنگلی، ریزوم ثعلب، ریشه کوبک، ریشه ختمی، ریشه کاسنی، ریشه ریواس وحشی، ریشه چوبک، ریشه روناس، خاس، ریشه زنبق وحشی، ریشه کوبک وحشی، ریشه شیرین بیان، ریشه سریش، برگ مورد، بن سرخ، پیاز و گل لاله سرنگون، گل اروانه، پیاز گل نرگس، بذر جاشیر خوراکی، قطع و برداشت درختچه های گز، مان شوکه، گز روغنی، برداشت خاک و خاکبرگ از عرصه های جنگلی

۲-۲-۲-۲-۲ ارقام مجاز "مشروط":

به غیر از ارقام ممنوعه "بند ۲-۲-۱" و یا صرفاً زراعی (بند ۲-۲-۲-۵) گونه هایی که بهره برداری آن ها الزاماً در قالب کتابچه طرح مصوب کمیته فنی اداره کل استان و از طریق انعقاد قرارداد با بهره برداران و مجریان طرح های منابع طبیعی صورت خواهد پذیرفت، در این طبقه قرار می گیرند که عبارتند از:

گلپر، اسپند، خارشتر (ترنجبین)، شیرخشت، فرنجمشک، مریم نخودی، چماز، گز شهداد، بیدخشت، انچوچک، گل نمدار، درمنه (افسنطین و برنجاسب)، علف گاوزبان، گل نرگس، گز خوانسار (گز انگبین)، آویشن شیرازی، کاکوتی، آنغوزه تلخ و شیرین، همیشک، انواع سرخس ها از جمله سرخس بال عقابی، عشقه و کوله خاس، ترکه ارغوان، باریجه، کتیرا، وشاء، شکر تیغال، انزروت، کاپاریس (لگجی)، علف چای، گل بومادران، گل کاسنی، گل گندم، قدومه شیرازی، بارهنگ، بابونه، شاتره، موسیر (برداشت از مراتع)، کنگر، انواع قارچ خوراکی (برداشت از مراتع)، سرشاخه آویشن دنايي، سرشاخه آویشن برگ بابک، سرشاخه آویشن کرمانی، اندام هوایی ریواس، صمغ طبیعی بنه (سقز)، صمغ طبیعی درختان بادام و گیلاس (زدو)، برگ کنار، برگ اکالیپتوس، میوه محلب، میوه روناس، میوه ناخنک، میوه بادام جنگلی (کوهی)، میوه زرشک وحشی (جنگلی)، میوه نسترن وحشی، میوه بنه و بلوط، مازوج (گال بلوط)، پسته جنگلی، سماق، گردو و فندق جنگلی، تخم مرو، مصطکی، زالزالک، اسفناج وحشی، گلابی وحشی، سیب وحشی، جفت، بذر باریجه، بذر آنغوز

۲-۲-۲-۱-۲ بهره برداری از گیاهان دارویی و خوراکی مجاز مشروط در حد عرف مصارف خانوار روستایی ساکن محل بلامانع است ولی حمل و خارج نمودن این محصولات (فرآورده ها) از محل بدون صدور مجوز و گواهی مشخصات و حمل ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری، ممنوع می باشد.

۲-۲-۲-۲-۲ چنانچه با توجه به شرایط رویشگاهی خاص، جابجایی ارقام از مجاز مشروط به ممنوع و بالعکس مد نظر باشد تا قبل از شروع فصل بهره برداری می بایست موضوع در کمیته فنی اداره کل با رعایت موارد ذیل بررسی و صورت جلسه تصویب با توجیحات فنی به دفاتر تخصصی ذیربط جهت اخذ مجوز ارسال گردد:

- وضعیت بارش و نزولات جوی و با میانگین بارش میان مدت و بلند مدت ۳۰ ساله مستند به اطلاعات مورد تایید سازمان هواشناسی کشور

- بررسی وضعیت سلامت و شادابی پایه ها از قبیل عدم خشکیدگی، آفت زدگی، بیماری، آتش سوزی و فشار چرای دام و ... امکان بهره برداری از گونه های جنگلی و مرتعی
- تعیین مشخصات دقیق ضوابط برداشت از قبیل قطر پایه های برداشت، زمان برداشت، میزان برداشت محصول مورد نظر و برای گونه بنه به عنوان مثال: تعداد زخم ها، فرم زخم ها بر روی تنه و ابعاد زخم ها و ...
- رعایت تناوب بهره برداری و حتی الامکان توزین میزان محصول تولیدی در طبقات قطری درختان مختلف
- رعایت ملاحظات و چالش های اجتماعی در صدور مجوز بهره برداری
- برنامه ریزی احیائی و حفاظتی پیش بینی شده در عرصه های مورد بهره برداری
- ۲-۲-۲-۳- صدور مجوز مربوط به کلیه اقلام مجاز "مشروط" در اراضی ملی توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان ها (سامانه سمطا) صورت می پذیرد.
- ۲-۲-۲-۴- صدور مجوز مربوط به کلیه اقلام غیر مجاز "ممنوعه" و اقلام مجاز "مشروط" در اراضی مستثنیات (با رعایت بند ۲-۲-۲-۶) توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان ها (سامانه سمطا) صورت می پذیرد.
- ۲-۲-۲-۵- صدور مجوز مربوط به غیر از اقلام غیر مجاز "ممنوعه" و اقلام مجاز "مشروط" از طریق سامانه سازمان جهاد کشاورزی استان صورت می پذیرد و این اقلام اساساً نیاز به صدور گواهی حمل محصول ندارند و در صورت نیاز به گواهی حمل، گواهی از طریق سامانه جهاد کشاورزی استان ها صادر می گردد.
- ۲-۲-۲-۶- در صورتی که اشخاص حقیقی یا حقوقی ادعای کشت در داخل اراضی مستثنیات را دارند، لازم است در این خصوص قبل از برداشت محصول، از اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان مربوطه استعلام نموده و پس از بازدید توسط کارشناس ناظر شهرستان و تائید زراعی، گلخانه ای و یا باغی بودن محصول، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان می بایست بدین اخذ بهره مالکانه، نسبت به صدور گواهی حمل محصول و در صورت درخواست متقاضی مجوز برای صادرات، ذکر میزان و نوع زراعی بودن آن اقدام نماید. (در خصوص اقلام برداشت شده از مستثنیات لازم است تائید مجوز برداشت محصول به همراه نقشه رقومی منطقه مستثنیات و گزارش کارشناس / کارشناسان ناظر در سامانه سمطا و در بخش اقلام زراعی بارگذاری گردد) و در صورت تائید اینکه محصول از عرصه های ملی و منابع طبیعی برداشت شده باشد مراتب برای انجام اقدامات قانونی، توسط ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان ها در سامانه سمطا صورت می پذیرد. بدیهی است در صورت عدم اخذ مجوز، محصول برداشت شده قاچاق محسوب گردیده و طبق ماده ۲۵ مکرر قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به نفع دولت ضبط خواهد گردید.
- ۲-۲-۲-۷- در صورت بروز اختلاف خارج از اقلام مجاز "مشروط"، طی جلسه مشترک فیما بین دفتر امور مراتع و مجری طرح ملی گیاهان داروئی موضوع مطرح و تصمیم اتخاذ شده لازم الاجرا می باشد.
- ۲-۲-۲-۸- به منظور رصد و بررسی آمار و اطلاعات به روز مربوط به گونه های زراعی (جهاد کشاورزی) و غیر زراعی (منابع طبیعی) توسط دفاتر تخصصی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و مجری طرح گیاهان داروئی وزارتخانه، داشبوردهای تخصصی مدیریتی در سامانه وزارت جهاد کشاورزی به صورت یکپارچه ایجاد گردد.

بان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

شماره : _____
تاریخ : _____
پیوست : _____

بسمه تعالی

تفاهم نامه فیابین سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور و اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی ایران

مقدمه:

این تفاهم نامه مابین دفتر امور مراتع (آقای مهندس ترحم بهزاد) و دفتر ترویج، آموزش و مشارکت مردمی (آقای دکتر جعفریان) به نمایندگی سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور (که از این پس سازمان نامیده می شود) و رئیس اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی ایران (آقای محمدعلی رضائی) به نمایندگی اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی (که از این پس اتحادیه نامیده میشود) توافق و به امضاء می رسد. با امضای این تفاهم نامه طرفین جد اعلا تلاش خویش را در جهت گسترش توان ملی در حل مشکلات و معضلات اصلاح و احیای گیاهان دارویی در مراتع ایران (موضوع این تفاهم نامه) و نیل به اهداف بند ۳ ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه کشور مبذول داشته و از هیچ کوششی در این جهت خودداری نخواهند نمود.

ماده ۱- موضوع

احیاء و توسعه گیاهان دارویی در رویشگاههای مرتعی کشور جهت اجرای بند ۳ ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه کشور

ماده ۲- اهداف

- برنامه ریزی راهبردی بلند مدت ، میان مدت و کوتاه مدت برای ارتقا توان معیشتی جوامع محلی، حفظ و احیاء مراتع و توسعه گیاهان دارویی
- بهبود فرآیندها و ارتقا تولید ، صادرات و توسعه بازار و افزایش بهره وری در عرصه های منابع طبیعی در جهت ارتقاء معیشت پایدار بهره برداران
- کاهش فشار دام در مراتع (تعادل بخش دام و مرتع)
- اشتغالزایی پایدار و مولد با نگاه حفظ منابع طبیعی و کاهش عوامل تخریب در عرصه های منابع طبیعی

محمدعلی رضائی
رئیس اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی ایران
امضاء

وحید جعفریان
مدیرکل دفتر آموزش ترویج و مشارکتهای مردمی
امضاء

ترحم بهزاد
مدیرکل دفتر امور مراتع
امضاء

ماده ۳ - سیاستها :

- حمایت هدفمند از جوامع محلی و بهره برداران منابع طبیعی با رویکرد حفاظت از عرصه های منابع طبیعی
- حفظ و احیا منابع طبیعی در مناطق موثر از فشار بیش از حد چرای دام با استفاده از معیشتهای جایگزین

ماده ۴ - سازوکارهای اجرای تفاهم نامه

- تعیین و شناسایی مراتع مستعد هدف توسط طرفین
- ابلاغ مصوبات بصورت لازم الاجرا توسط بالاترین مقام اجرایی هر یک از طرفین به استانهای تابعه
- تفاهم نامه طی کنفرانس خبری مشترک توسط نمایندگان تام الاختیار اطلاع رسانی و قابل مطالبه رسانه ای و مردمی خواهد بود

ماده ۵ - تدوین برنامه

- برنامه اول حفظ و احیا
- برنامه دوم تولید ، اشتغال و توسعه
- برنامه سوم نظارت
- برنامه چهارم توسعه گیاهان دارویی

ماده ۶ - ابزارهای اجرایی

- منابع مالی
- تسهیلات
- کارگاههای آموزشی

ماده ۷ - تعهدات سازمان

- انتخاب و معرفی مراتع مستعد
- ترغیب دامداران به اجرای طرح
- برگزاری کارگاه های آموزشی

محمدعلی رضائی

رئیس اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده

های غذایی ایران

امضاء

وحید جعفریان

مدیرکل دفتر آموزش ترویج و مشارکتهای مردمی

امضاء

ترکوبیژاد

مدیرکل دفتر امور مراتع

امضاء

ماده ۸ - تعهدات اتحادیه

- تامین هزینه های اجرای طرح از قبیل تهیه نهاده ها، نیروی کار و غیره
- انتخاب ناظر طرح
- قرق مراتع اصلاح شده
- پرداخت بهره مالکانه براساس کتابچه های مصوب طرح

ماده ۹ - مدت

- مدت تفاهم نامه از زمان امضاء برای ۵ سال تعیین می شود، و با اعلام قبلی یکی از طرفین قابل فسخ بوده و ضمناً در صورت رضایت طرفین قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۰ - سایر موارد

- امضاء این تفاهم نامه هیچگونه تعهد مالی خاصی را برای سازمان ایجاد ننموده و کلیه هزینه ها حسب مورد بررسی و توافق می شود.

ماده ۱۱:

این تفاهم نامه در ۲ نسخه و ۱۱ ماده در تاریخ ..... به امضاء طرفین رسیده و از تاریخ امضاء معتبر می باشد. امید است در ظل توجهات حضرت ولیعصر و همفکری و همکاری متقابل، نتایج ارزشمندی حاصل گردد و رضایت خداوند بزرگ را در پی داشته باشد.

محمدعلی رضائی

رئیس اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده

های غذایی ایران

امضاء

وحید جعفریان

مدیرکل دفتر آموزش، ترویج و مشارکات های مردمی

امضاء

ترجم بگداد

مدیرکل دفتر امور مراتع

امضاء

وزارت امور اقتصاد و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۲/۱۵۹۱۷۷۸

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸

پیوست: ندارد

ثبت سیستم اتوماسیون

مهار تورم، رشد تولید

سرکار خانم باقری

مدیر کل محترم دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران

پیگیری چهارم

باسلام،

پیرو نامه های منتهی به شماره ۱۴۴۴۲۹ مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۰ و ۱۶۸۷۲۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۷ در خصوص ضوابط صادرات محصولات فرعی جنگل و مرتع (گیاهان دارویی و فرآورده های غذایی) با عنایت به عدم تعیین تکلیف وضعیت ضوابط یادشده برای سال جاری و با توجه به ابهامات گمرکات اجرایی و مکاتبات متعدد در خصوص نحوه اقدام در این خصوص، خواهشمند است دستور فرمایید در ارسال پاسخ تسریع نمایند.

دبیرخانه مرکزی
وزارت جهاد کشاورزی
تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸
شماره ثبت: ۲۵۹۳۱۹

علی اکبر شامانی
مدیر کل دفتر صادرات

از طرف رضا صادق

رونوشت:

- جناب آقای مهندس آذین مدیر کل محترم دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی احتراماً پیرو نامه شماره ۶۰/۲۲۸۳۶۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۲ دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران جهت آگاهی و دستور بررسی لازم.
- گمرک محترم ارومیه بازگشت به ارجاع شماره ۱۲ شناسه نامه ۱۴۸۰۲۹۲۸ و پیرو رونوشت نامه صدرالاشاره جهت آگاهی. ضمناً بمحض وصول نتیجه، پاسخ لازم به آن گمرک ارسال خواهد شد.
- گمرک محترم بندر شهید رجایی پیرو رونوشت نامه صدرالاشاره جهت آگاهی. ضمناً بمحض وصول نتیجه، پاسخ لازم به آن گمرک ارسال خواهد شد.
- واحد صادرات غیر نفتی جهت پیگیری.